

2010_112/n112-157.pdf.

7. Хахлюк А. М. Україна-транзитна держава [Текст] / А. М. Хахлюк // Економіка України. – 1999. - № 7. – С.34 – 37.

8. Голиков А. П. Международные интермодальные транспортные системы: место и роль в них Украины [Текст] /А. П. Голиков // Проблемы экономики и управления на железнодорожном транспорте: III международная научно-практическая конференция, 23-27 июня 2008 г.: материалы. – Судак, 2008. – С. 364—366.

9. Кирпа Г. М. Стратегия взаимодействия [Текст] / Г. М. Кирпа // Залізничний транспорт України. – 2003. - № 2003. - № 6. – С. 2-7.

10. Новикова А. М. Україна в системі

міжнародних транспортних коридорів [Текст] / Рада національної безпеки і оборони України; Національний ін-т проблем міжнародної безпеки. – К., 2003. – 494 с.

11. White Paper. European transport policy for 2010: time to decide. Commission of the European Communities. Brussels, 12.09.2001. COM(2001) 370 final.

12. Європейське залізничне законодавство. Підборка законодавчих актів Європейського Союзу, які відображають етапи розвитку та становлення Європейського залізничного права [Текст]/ Управління зовнішніх зв'язків Державної адміністрації залізничного транспорту України, Т.2: Європейське законодавство. – К., 2006. - 494 с.

Аннотация. Определены основные аспекты сотрудничества стран в отрасли железнодорожного транспорта. Исследованы необходимые предпосылки развития грузовых железнодорожных транспортных коридоров в Европе и Украине, которые рассматриваются как условие привлечения дополнительных объемов грузопотоков с других видов транспорта.

Ключевые слова: грузовые транспортные коридоры, транзитный потенциал, технико-эксплуатационная совместимость.

Summary. The basic aspects of collaboration of countries in industry of railway transport are definite. Necessary pre-conditions of development of freight railway transport corridors in Europe and Ukraine are explored, which are considered as a condition of bringing of additional volumes of goods traffics in from other types of transport.

Keywords: freight transport corridors, transit potential, technical-operating compatibility.

Рецензент к.е.н., доцент УкрДАЗТ Токакова І.В.

Експерт редакційної колегії к.е.н., доцент УкрДАЗТ Зубенко В.О.

УДК 656.078.8

НАПРЯМКИ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ТРАНСПОРТНИХ ПОСЛУГ

Яковенко В.Г., старший викладач (УкрДАЗТ)

У статті розглянуто основні напрямки підвищення конкурентоспроможності залізничного транспорту.

Ключові слова: конкурентоспроможність, підвищення якості послуг, залізничний транспорт.

Постановка проблеми. В умовах ринкових відносин конкурентоспроможність і ефективність характеризують ступінь розвитку суспільства. Чим вище

конкурентоспроможність держави, тим вище й більш стійкий економічний ріст та життєвий рівень населення і вище економічна

стабільність. Транспортні послуги, як будь-який вид послуг або продукції в умовах ринку повинні бути конкурентоспроможними, тобто високої якості, раціональної вартості, ефективними на рівні міжнародних стандартів. Зростання обсягів вантажоперевезень та нові підходи до доставки вантажів по так званому

ланцюгу «від дверей до дверей» висувають перед транспортниками практиками та науковцями нові завдання. В зв'язку з цим, одним основних завдань є не лише здійснення перевізного процесу та прогнозу кількості вантажів, а й впровадження новітніх технологій.

Актуальність обраної теми дослідження обумовлена необхідністю підвищення якості транспортної продукції та конкурентоспроможності на ринку транспортних послуг. Дослідження щодо питання підвищення конкурентоспроможності ведеться багато десятиліть і особливо актуально в сучасній економіці.

Аналіз попередніх досліджень і публікацій. Питаннями підвищення ефективності та конкурентоспроможності залізничного транспорту займаються такі вчені: Пшінько А.Н., Музикіна Г.І., Реброва А.Ю., Шинкаренко В.Г., Дикань В.Л., Дейнека О.Г. Вони всебічно розглядали питання розвитку транспортного комплексу України, пропонували шляхи забезпечення ефективного функціонування однієї з важливих галузей народногосподарського комплексу країни. Проте питання підвищення конкурентоспроможності послуг залишаються ще не досить дослідженими [1-3].

Метою статті є обґрунтування і систематизація напрямків підвищення конкурентоспроможності залізничного транспорту.

Виклад основного матеріалу дослідження. В даний час залізниця як і раніше залишається головними транспортними артеріями України. Залізничний транспорт виконує значний об'єм перевезень масових вантажів (коксу, залізорудної сировини, чорних металів). Сприяють цьому такі конкурентні переваги:

- пристосованість до регулярного перевезення різних видів вантажів, а також пасажирів;
- не висока питома енергоємність;
- можливість перевезення крупногабаритних і масових вантажів;
- досить висока безпека руху;
- низька собівартість перевезень.

Та все таки вимоги, замовників вантажоперевезень, до транспортного обслуговування не тільки зростають, а й принципово змінюються. Тож конкурентоспроможність перевезень визначається сукупністю тільки тих конкретних властивостей, які представляють безперечний інтерес для даного споживача і забезпечують задоволення даної потреби.

Для оцінки конкурентоспроможності залізничних перевезень велику роль грають

зовнішні чинники, які визначають конкурентоспроможність галузі, а саме :

- потенціал ринку;
- легкість доступу;
- вигляд і якість товару;
- структура галузі.

Вступ України в міжнародні транспортні організації та структури, ратифікація деяких міжнародних угод та конвенцій стали першим кроком на шляху інтеграції транспортно-дорожного комплексу України в міжнародну транспортну систему[2]. Цьому також сприяє вигідне географічне положення України на перехресті доріг з Європою та Азією, з Півдня на Північ на фоні перевантажених європейських транспортних вузлів (нашій країні присвоєно найвищий коефіцієнт транзитності в Європі).

В даний час близько 70% світового вантажообігу припадає на морський транспорт, проте потужності світових морських портів незабаром не зможуть задовольнити зростаючі потреби у вантажоперевезеннях між Західною Європою і Південно-Східною Азією [1]. Виходячи з цього світовою тенденцією є розвиток сухопутних маршрутів, а саме залізничного транспорту, оскільки він майже у десять разів енергоефективніший за автомобільний.

Тож виключно важливе значення має робота, спрямована на зміцнення позицій залізничної галузі України як на внутрішньому, так і на міжнародному транспортних ринках.

Аналіз сучасного стану залізниць і тенденції їх розвитку показують, що незважаючи на стабільну роботу, для галузі вцілому характерний ряд серйозних проблем.

Рівень ефективності залізничного транспорту, асортимент і якість продукції, що надаються споживачам, не в повній мірі відповідають вимогам економічної ситуації, що складається. Тому доцільно розглянути вплив на конкурентоспроможність транспортної продукції внутрішніх чинників.

До актуальних проблем, що потребують системного рішення на основі наукового обґрунтування, можна віднести наступні:

- стратегія розвитку залізничного транспорту;
- відповідність інноваційних проектів стратегічним завданням галузі;
- система державного регулювання тарифів;
- високий ступінь зносу основних виробничих фондів, а саме рухомого складу та постійних пристроїв;
- необхідність проведення інформаційно-технологічної реформи;

- розвиток міжнародних транспортних коридорів.

В умовах ринкової економіки для розвитку транспортних зв'язків з закордонними країнами велике значення має розвиток пограничних станцій України, як одного з елементів транспортної системи на шляху слідування експортно-імпортних та транзитних вантажів. Крім того необхідно розвивати технологію роботи станцій, що обслуговують порти.

Для України розвиток транспортної системи, особливо залізничної галузі, має ключове значення. В умовах реформування економіки України, широкого включення її в систему світових господарських відносин необхідно вирішувати складні проблеми адаптації залізниць до роботи в умовах забезпечення зростаючих вимог до якості та ефективності транспортних послуг.

Таким чином для підвищення конкурентоспроможності послуг залізничного транспорту необхідні такі основні напрямки:

1. Удосконалення взаємодії залізничного транспорту з іншими, такими як морський, річковий та автомобільний.

2. Перебудова управління, тобто необхідне утворення гнучкої економічної системи управління.

3. Перехід на експлуатацію нових типів рухомого складу і розвиток комбінованих перевезень.

4. Скорочення часу знаходження вантажу в дорозі.

5. Залучення на залізничному транспорті нових, більш прогресивних видів техніки та технологій.

6. Підвищення якості роботи транспорту, у тому числі якості експлуатаційної роботи.

7. Розвиток міжнародних транспортних коридорів та швидкісного руху.

8. Посилення інтеграції транспорту України до європейської та світової транспортної системи.

9. Підвищення ефективності фінансово-економічних механізмів, що стимулюють надання інвестицій в розвиток транспорту.

Висновки. Впровадження запропонованих заходів сприятиме вирішенню проблем, пов'язаних з удосконаленням взаємодії залізничного транспорту з іншими видами транспорту в Україні, забезпечить ритмічність роботи і конкурентоспроможність послуг залізничного транспорту.

Список літератури

1. Реброва А. Дослідження напрямків підвищення конкурентоспроможності транспортних послуг [Текст]/ А. Реброва, В. Стрілець// Економіка і управління. – 2009.- №13.- С.53-57.

2. Пшинько А.Н. Необходимость и пути повышения конкурентоспособности железнодорожного транспорта [Текст]/ А.Н. Пшинько, Г.И. Музыкаина// Вагонный парк.- 2008.-№9.-С.9-13.

3. Копилов Н. Железной дороге прочат большое будущее [Текст]/ Н. Копилов// Магістраль. -2008.-№45.-С.3-5.

Анотація. В статті рассмотрено основні напрямки підвищення конкурентоспроможності залізничного транспорту.

Ключевые слова: конкурентоспособность, повышение качества услуг, железнодорожный транспорт.

Summary. Basic directions of increase of competitiveness of railway transport are considered in the article.

Keywords: competitiveness, upgrading services, railway transport.

Рецензент к.е.н., професор УкрДАЗТ Жердєв М.В.
Експерт редакційної колегії к.е.н., доцент УкрДАЗТ Токмакова І.В.